

stuk **2010** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 19 april 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met

- 1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Democratische Republiek Congo tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol, beide ondertekend te Brussel op 23 mei 2007, zoals gewijzigd door het protocol van 16 juli 2010;
- 2° het protocol tot wijziging van de onder 1° vermelde overeenkomst, ondertekend te Kinshasa op 16 juli 2010

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Algemeen kader

1.1. De strijd tegen de belastingparadijzen en de schadelijke belastingpraktijken

In 1996 constateerden de lidstaten van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) de noodzaak van toezicht op de fiscale gevolgen van de geleidelijke liberalisering van de internationale handel en investeringen. Als de toenemende mobiliteit van kapitalen een onbetwistbare rol heeft gespeeld in de economische groei, heeft zij immers ook de belastingstelsels van de verschillende staten tegen elkaar uitgespeeld. Die concurrentie heeft geleid tot een opbod bij het invoeren van stimuleringsmaatregelen en tot de bloei van belastingparadijzen.

Deze toestand zorgde voor een verstoring van het evenwicht op het vlak van investeringsbeslissingen die in het algemeen schadelijk is voor de begroting van de meeste landen. De lidstaten belastten de OESO er dan ook mee om maatregelen uit te werken om die verstoring tegen te gaan.

Op grond van dat mandaat heeft de OESO in 1998 een rapport voorgelegd waarin de criteria zijn vastgelegd die kenmerkend zijn voor belastingparadijzen en schadelijke belastingpraktijken. Dit rapport bevatte aanbevelingen tot het invoeren van een reeks unilaterale, bilaterale of multilaterale maatregelen om die stelsels en die praktijken op een gecoördineerde wijze te kunnen bestrijden. Bij die maatregelen hoorden met name ook het opheffen van de bepalingen die de toegang van de belastingdiensten tot bankgegevens beperkten en een intensievere en doeltreffender aanwending van de procedures voor internationale administratieve bijstand.

In 2000 verklaarde het Comité voor fiscale zaken van de OESO dat alle lidstaten aan hun belastingadministraties toegang tot bankgegevens moesten verlenen met het oog op de uitwisseling daarvan met hun verdragspartners. De lidstaten kregen ook nog andere aanbevelingen, meer bepaald het verbod op anonieme bankrekeningen of de verplichting om inlichtingen uit te wisselen in die gevallen waarin de aangezochte staat de gevraagde inlichtingen niet nodig heeft voor de toepassing van zijn eigen belastingwetgeving. De initiatieven die de lidstaten (en de staten die het statuut van waarnemer hebben) namen, werden onderworpen aan een gedetailleerd onderzoek waarover de OESO in 2003 en 2007 rapporten publiceerde.

1.2. Opbouw van het internationale proces met focus op de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden

In 2002 werkte het 'Global Forum' inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen een modelverdragstekst uit die beperkt blijft tot de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden. Het Global Forum pleit voor het sluiten van overeenkomsten conform de beginselen die in dat modelverdrag zijn opgenomen. De uitwisseling van bankgegevens is één van die beginselen. Sinds 2006 wordt in een jaarlijks rapport verslag uitgebracht over de vooruitgang die de landen die actief zijn in het forum, maakten.

Als gevolg van die acties werd tevens een paragraaf 5 ingevoegd in artikel 26 van de OESO-modeltekst. Op grond van dat artikel 26 is een staat in principe niet verplicht om inlichtingen te verstrekken die ingevolge zijn wetgeving niet kunnen worden verkregen. De nieuwe paragraaf 5 wijkt af van dit beginsel en laat een staat niet toe het verstrekken

van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat die inlichtingen in het bezit zijn van een bank. Samen met Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland maakte België voorbehoud bij deze nieuwe bepaling.

1.3. De aansluiting van België bij het internationale proces

België aanvaardde om in het dubbelbelastingverdrag met de Verenigde Staten (VS), dat het op 27 november 2006 ondertekende, een bepaling op te nemen die analoog is aan artikel 26, §5, van de OESO-modeltekst. De wet van 3 juni 2007 houdende goedkeuring van die overeenkomst staat toe dat de Belgische administratie, in afwijking van artikel 318 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB), een belasting vestigt ten laste van een Belgische belastingplichtige op grond van inlichtingen die de Amerikaanse administratie heeft ingewonnen bij een Amerikaanse bank.

Onmiddellijk na het sluiten van de overeenkomst met de VS heeft België vanaf januari 2007 binnen de internationale instanties zoals de OESO, de Europese Unie (EU) en de Verenigde Naties (VN), laten weten dat het bereid was om geval per geval met andere staten te onderhandelen over een verdragsbepaling die gelijkaardig was aan die overeengekomen met de VS. Op deze aanzet van België is geen enkel initiatief van verdragspartners gevolgd. In de versie van 2008 van het OESO-modelverdrag heeft België bovendien vastgehouden aan zijn principieel voorbehoud, maar het heeft duidelijk aangegeven dat het bereid was om, geval per geval, een bepaling te aanvaarden met betrekking tot het uitwisselen van bankgegevens.

België sloot zich in maart 2009 volledig aan bij de regels inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen die binnen de OESO werden uitgewerkt.

1.4. Versnelling van het proces

De groep van de twintig belangrijkste economieën (G20) bevestigde op 2 april 2009 de nood aan transparantie en internationale samenwerking in belastingzaken en dreigde met sancties tegen de staten die terughoudend zijn om zich aan te sluiten bij het OESO-model. De staten die deel uitmaken van het Global Forum, werden over drie lijsten verdeeld, in functie van de vooruitgang die elk van hen had geboekt bij het invoeren van het OESO-model. België stond op de ‘grijze’ lijst van landen die het model nog niet op een voldoende manier gebruiken.

Teneinde van de ‘grijze’ lijst te verdwijnen, voerde België sinds maart 2009 zijn inspanningen op om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die de uitwisseling van bankgegevens mogelijk moeten maken. Dankzij die inspanningen ondertekende België op zeer korte tijd twaalf overeenkomsten die voorzien in een administratieve bijstand volgens de eisen van het OESO-model. Daardoor is België sinds 17 juli 2009 opgenomen in de ‘witte’ lijst met staten die het model van de OESO reeds wezenlijk gebruiken.

Sinds 2009 heeft België een veertigtal nieuwe dubbelbelastingverdragen, protocollen en specifieke akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen (‘Tax Information Exchange Agreements’, TIEA’s) ondertekend om de uitwisseling van bankgegevens mogelijk te maken. Dit brengt het totaal op ongeveer negentig dubbelbelastingverdragen waarin bepalingen zijn opgenomen die voorzien in de uitwisseling van inlichtingen.

1.5. De beleidsmatige en juridische context in België qua uitwisselen van inlichtingen

De federale overheid had de voorbije jaren de intentie om de oneigenlijke gewestbelastingen binnen de werkingssfeer van artikel 25 van het basisverdrag van 2007 te brengen, maar enkel voor zover de federale overheid nog altijd instaat voor de inning ervan. Buiten de werkingssfeer van dit artikel 25, dat door het protocol van 2010 wordt vervangen, zou-

den dan de oneigenlijke gewestbelastingen vallen, waarvan een gewest de inning al heeft overgenomen, of de eigenlijke gewestbelastingen. De federale overheid koos voor die aanpak, om haar controleopdracht in de best mogelijke omstandigheden te kunnen vervullen. Uitgaande van die focus, heeft de federale overheid de voorliggende verdragstekst onderhandeld en ondertekend, zonder de medewerking van de gemeenschappen en de gewesten.

Een reeks adviezen van de Raad van State, afdeling Wetgeving, in 2010 verstrekt aan de federale overheid, heeft echter gesteld dat indien in het protocol ook gewag wordt gemaakt van “belastingen van elke soort en benaming die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende staten”, deze bepaling niet alleen is beperkt tot federale belastingen of oneigenlijke gewestbelastingen die nog altijd door de federale overheid worden geïnd. Deze bepaling kan volgens de Raad van State eveneens slaan op deelstaatbelastingen die door de deelstaten zelf worden geïnd.

2. Ontstaan van de overeenkomst en van het wijzigend protocol

2.1. De overeenkomst van 2007

Ondanks de nauwe banden tussen beide landen bestond er nog geen dubbelbelastingverdrag tussen België en Congo. De verbintenis van België om bij te dragen tot de wederopbouw van Congo en tot het stabiliseren van de politieke en economische toestand van het land, leidden onder meer tot het sluiten van het voorliggende dubbelbelastingverdrag alsook van de overeenkomst inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) en Congo die op 17 februari 2005 werd ondertekend.

De wet houdende instemming met het dubbelbelastingverdrag werd op 13 februari 2009 bekrachtigd en afgekondigd.

2.2. Het protocol van 2010

Nadat België zich ertoe had verbonden om zich aan te sluiten bij de internationale norm inzake de uitwisseling van inlichtingen, stuurde de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën op 7 mei 2009 een ontwerpprotocol tot wijziging van artikel 25 van het dubbelbelastingverdrag van 2007 naar de Congolese overheid.

De onderhandelingen leidden op 29 september 2009 tot de parafering van de ontwerp-tekst.

3. Inhoud van het dubbelbelastingverdrag en het wijzigend protocol

3.1. De overeenkomst van 2007

Deze overeenkomst is een klassiek dubbelbelastingverdrag. Zij heeft in de eerste plaats tot doel dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen en het vermogen te vermijden. Zij beoogt zo de positie van Belgische investeerders in Congo te verbeteren en België aantrekkelijker te maken voor Congolese investeerders. De overeenkomst regelt ook de uitwisseling van inlichtingen tussen de belastingadministraties. Die inlichtingen zijn noodzakelijk voor de toepassing van de overeenkomst en van de interne wetgeving van de beide staten met betrekking tot de door de overeenkomst beoogde belastingen. Tevens bevat de overeenkomst bepalingen inzake non-discriminatie en onderling overleg.

3.2. Het protocol van 2010

Het protocol wijzigt artikel 25 van de overeenkomst van 2007. Dat artikel voorziet de uitwisseling van inlichtingen die waarschijnlijk relevant zullen zijn voor de toepassing van

de bepalingen van de overeenkomst, of voor de toepassing van de binnenlandse wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende staten, voor zover de belastingheffing waarin de nationale wetgeving voorziet, niet in strijd is met de overeenkomst. Ook de uitwisseling van bankgegevens is mogelijk, zelfs wanneer de belastingwetgeving of de administratieve praktijk van een staat niet toestaat dat die inlichtingen worden ingewonnen en verstrekt. Een staat moet de ontvangen inlichtingen op dezelfde manier geheim houden als die welke hij heeft verkregen onder toepassing van zijn binnenlandse wetgeving. De aangezochte staat is niet verplicht inlichtingen te verstrekken die hij volgens zijn wetgeving of in de normale gang van zijn administratieve praktijk niet zou kunnen verkrijgen voor zijn eigen doeleinden.

4. Belang voor Vlaanderen

De protocollen tot wijziging van dubbelbelastingverdragen handelen over het geheel van gewestbelastingen, dit wil zeggen zowel die welke zijn vermeld in de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, als die welke de gewesten (zouden) heffen op grond van de fiscale autonomie die artikel 170, §2, van de Grondwet hen toekent. Vermits het nieuwe verdragsartikel 25 (artikel 1 van het protocol) “belastingen van elke soort en benaming” betreft, vallen ook de belastingen die worden geheven door de gemeenschappen daaronder, op basis van de grondwettelijke autonomie inzake fiscaliteit.

Voor de vestiging van sommige belastingen die de gewesten zelf heffen, zou het nu al nodig kunnen zijn inlichtingen van andere staten te verkrijgen.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING VAN DE OVEREENKOMST EN DE PROTOCOLLEN

1. De overeenkomst en het protocol van 2007

1.1. De overeenkomst

Hoofdstuk I – Werkingsfeer van de overeenkomst

Artikel 1 bepaalt dat de overeenkomst van toepassing is op personen die inwoner zijn van één of van beide overeenkomstsluitende staten.

Artikel 2 geeft een overzicht van de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is. Het betreft de belastingen naar het inkomen en het vermogen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van een verdragspartij, haar staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen. Belastingen naar het inkomen en naar het vermogen zijn alle belastingen die worden geheven naar het ganse inkomen en vermogen of naar bestanddelen daarvan, met inbegrip van belastingen naar voordelen verkregen uit de vervreemding van roerende of onroerende goederen, belasting naar lonen en belastingen naar waardevermeerdering. In België is deze overeenkomst van toepassing op de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, de belasting van niet-inwoners en de aanvullende crisisbijdrage, met inbegrip van de voorheffingen en de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen. Ook de onroerende voorheffing valt hieronder.

De overeenkomst is ook van toepassing op alle identieke of in wezen soortgelijke belastingen die na de datum van ondertekening, naast of in de plaats van de bestaande belastingen worden geheven. De bevoegde overheden van de verdragspartijen zullen elkaar in kennis stellen van belangrijke wijzigingen in hun regelgeving inzake belastingen.

Hoofdstuk II – Definities

Artikel 3 geeft een reeks begripsomschrijvingen, onder meer een definitie van de overeenkomstsluitende staten, hun grondgebied, de bedoelde rechtssubjecten, de bevoegde overheid en het internationale verkeer. De bevoegde autoriteit voor België is de Minister van Financiën of diens bevoegde vertegenwoordiger.

Artikel 4 bepaalt wat wordt bedoeld met “inwoner van een overeenkomstsluitende staat”. Het betreft iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van de betrokken staat, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn woon- of verblijfplaats, plaats van leiding of enige andere soortgelijke omstandigheid. De uitdrukking omvat ook de staat en elk staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap, maar niet de personen die in die staat enkel aan belasting zijn onderworpen ter zake van inkomsten uit aldaar gelegen bronnen ter zake van aldaar gelegen vermogen. Er geldt een aparte regeling voor natuurlijke personen die inwoner zijn van beide verdragspartijen.

Artikel 5 betreft de vaste inrichting van een onderneming.

Hoofdstuk III – Belastingheffing naar het inkomen

De artikelen 6 tot en met 20 hebben respectievelijk betrekking op inkomsten uit onroerende goederen, waaronder de onroerende voorheffing waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is (artikel 6), ondernemingswinst (artikel 7), internationaal vervoer per schip of vliegtuig (artikel 8), afhankelijke ondernemingen (artikel 9), dividenden (artikel 10), renten (artikel 11), royalty's (artikel 12), vermogenswinst (artikel 13), inkomsten uit zelfstandige beroepen (artikel 14), zitpenningen in vennootschappen (artikel 15), inkomsten van kunstenaars en sportbeoefenaars (artikel 16), pensioenen en lijfrenten (artikel 17), inkomsten uit overheidsfuncties (artikel 18), betalingen aan studenten, leerlingen en stagiairs (artikel 19) en andere inkomsten (artikel 20).

Hoofdstuk IV – Belastingheffing naar het vermogen

Artikel 21, §1, bepaalt dat vermogen uit onroerend goed mag worden belast in de staat waar dat goed is gelegen. Vermogen dat bestaat uit roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van de permanente bedrijfszetel van een onderneming van de ene staat in de andere verdragspartij mag worden belast in de andere staat (artikel 21, §2). Schepen en vliegtuigen en het roerend goed gebruikt in internationaal verkeer mogen slechts worden belast in de verdragspartij waar de bedrijfsleider zijn woonplaats heeft (artikel 21, §3). Andere bestanddelen van vermogen van een inwoner van een partnerstaat zijn slechts daar belastbaar (artikel 21, §4).

Hoofdstuk V – Wijze waarop dubbele belasting wordt vermeden

Artikel 22 bevat een reeks maatregelen die in Congo, respectievelijk in België, moeten worden toegepast tot het voorkomen van een dubbele belasting. Ze slaan, wat België betreft, op andere inkomsten dan dividenden, renten en royalty's, inclusief inkomsten uit vermogen (artikel 22, §2, a)), respectievelijk op dividenden en verliezen van een onderneming (artikel 22, §2, b) tot d)).

Hoofdstuk VI – Bijzondere bepalingen

Artikel 23 (non-discriminatie) bevat een clause van nationale behandeling van personen en bedrijven. Inwoners of bedrijfszetels van de ene verdragspartij mogen niet minder gunstig worden behandeld dan die van de andere verdragspartij. Deze bepaling is van toepassing op belastingen van elke soort en benaming.

Artikel 24 houdt een regeling van geschillen in, hetzij een eenzijdige regeling, hetzij een met wederzijdse instemming van de verdragspartijen. Elke persoon die van oordeel is dat de maatregelen van een verdragspartij of van beide verdragspartijen leiden tot een belastingheffing die in strijd is met verdragsbepalingen, kan, binnen de drie jaar nadat hij in kennis is gesteld van de maatregel, het bezwaar voorleggen aan de bevoegde overheid van de overeenkomstsluitende staat waarvan hij inwoner is of de nationaliteit bezit.

Artikel 25 regelt de uitwisseling van inlichtingen.

De bevoegde overheden van de verdragspartijen wisselen de inlichtingen uit die nodig zijn voor de uitvoering van de verdragsbepalingen of voor de toepassing of tenuitvoerlegging van de interne wetgeving inzake alle belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is. De gegevensuitwisseling wordt niet beperkt door artikel 1. De uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot de belastingen die niet worden beoogd door artikel 2, kan worden geregeld door bijzondere akkoorden (artikel 25, §1).

De inlichtingen worden op dezelfde manier geheim gehouden als die welke onder de nationale wetgeving zijn verkregen. Zij worden slechts verstrekt aan de bevoegde personen of overheden die de inlichtingen enkel gebruiken voor officiële doeleinden. Deze personen of overheden mogen melding maken van de inlichtingen tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen (artikel 25, §2).

In geen geval mag dit verdragsartikel zo worden uitgelegd dat het een verdragspartij de verplichting zou opleggen 1° om administratieve maatregelen te treffen in afwijking van de wetgeving en de administratieve praktijk van deze of gene partij, 2° om inlichtingen te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of de normale gang van de administratieve werkzaamheden van deze of gene partij, en 3° om inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze onthullen of in strijd zouden zijn met de openbare orde (artikel 25, §3).

Op vraag van de verzoekende partij deelt de aangezochte partij bankgegevens mee. Deze bepaling is evenwel niet van toepassing wanneer de interne wetgeving van een overeenkomstsluitende staat niet toestaat om die inlichtingen te verkrijgen (artikel 25, §4).

De aangezochte partij maakt gebruik van haar macht om de gevraagde informatie te verkrijgen, ook al heeft zij die inlichtingen niet nodig voor haar eigen fiscale doeleinden. De verplichting is onderworpen aan de in de paragrafen 3 en 4 voorziene beperkingen, behalve indien die beperkingen een overeenkomstsluitende staat zouden kunnen beletten om informatie mee te delen die niet van belang zijn op nationaal vlak (artikel 25, §5).

De overeenkomstsluitende staten verlenen elkaar bijstand voor de betekening en de invordering van hun belastingvorderingen. Bijstand inzake de invordering van niet door artikel 2 beoogde belastingen, kan worden geregeld door bijzondere akkoorden (artikel 26).

De verdragsbepalingen tasten in geen geval de fiscale voorrechten aan die leden van diplomatieke vertegenwoordigingen en consulaire posten genieten. De overeenkomst is niet van toepassing op internationale organisaties, hun organen of ambtenaren, noch op personen die lid zijn van diplomatieke zendingen of consulaire posten van een derde staat (artikel 27).

Hoofdstuk VII – Slotbepalingen

Artikel 28 stelt dat de overeenkomst in werking treedt op de datum van de laatste kennisgeving, waarbij de verdragspartijen elkaar in kennis stellen van het afronden van hun interne procedure. Voor de toepassing van de verdragsbepalingen wordt een onderscheid

gemaakt tussen bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten, andere belastingen geheven of gevestigd naar het inkomen en belastingen naar het vermogen.

De overeenkomstsluitende staten kunnen in onderling overleg de overeenkomst te allen tijde wijzigen (artikel 29).

De overeenkomst blijft van kracht tot een overeenkomstsluitende staat haar opzegt (artikel 30).

1.2. *Het protocol*

Bij de ondertekening zijn de ondertekenaars bepalingen overeengekomen die een integreerend deel van de overeenkomst vormen.

De verdragsbepalingen die zijn opgesteld overeenkomstig het OESO-modelverdrag, worden in de regel geacht dezelfde betekenis te hebben als die welke eraan worden gegeven in de OESO-commentaar (paragraaf 1).

Indien Congo in een dubbelbelastingverdrag met een derde staat die geen EU-lidstaat is, zijn bronbelasting op dividenden, renten of royalty's vermindert, met inbegrip van vrijstelling, zijn de lagere tarieven of de vrijstelling automatisch van toepassing op de voorliggende overeenkomst (paragraaf 2).

Paragraaf 3 bepaalt wanneer een dienstbetrekking wordt uitgeoefend.

Verdragsartikel 22 betreffende het vermijden van dubbele belasting is niet van toepassing op inwoners van België die onrechtmatig voordeel willen halen uit de verdragsbepalingen (paragraaf 4).

De bepalingen van de overeenkomst hebben voorrang op alle voorafgaande bijzondere bepalingen die de overeenkomstsluitende staten waren overeengekomen (paragraaf 5).

De overeenkomst en het protocol zijn opgemaakt in het Nederlands en het Frans. In geval van verschil tussen de teksten is de Franse tekst beslissend. Bijgevolg worden beide tekstversies voorgelegd aan de leden van het Vlaams Parlement.

2. Het protocol van 2010

In de preambule geven de overeenkomstsluitende staten uiting aan hun wens om de administratieve bijstand te versterken en de internationale norm inzake de uitwisseling van bankgegevens toe te passen.

Artikel I wijzigt artikel 25 van de overeenkomst dat handelt over de uitwisseling van inlichtingen.

Paragraaf 1 voorziet de uitwisseling van inlichtingen die waarschijnlijk relevant zullen zijn voor de toepassing van de bepalingen van de overeenkomst. Deze paragraaf handelt tevens over de inlichtingen die waarschijnlijk relevant zullen zijn voor de toepassing van de binnenlandse wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende staten. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2 van de overeenkomst. De gegevensuitwisseling met betrekking tot de belastingen die niet onder deze bepaling vallen, kan het voorwerp uitmaken van bijzondere akkoorden.

Paragraaf 2 stelt dat de door een staat ontvangen inlichtingen op dezelfde manier geheim worden gehouden als die welke door die staat zijn verkregen onder toepassing van zijn

binnenlandse wetgeving. Zij worden enkel ter kennis gebracht van personen en overheden die betrokken zijn bij de vestiging of invordering van de belastingen, bij de tenuitvoerlegging of vervolging ter zake van die belastingen of bij het toezicht daarop. Die personen en overheden mogen de informatie enkel gebruiken met het oog op het uitoefenen van hun opdracht, maar zij mogen er wel melding van maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen. Niettegenstaande het voorgaande mag een verdragspartij de ontvangen informatie voor andere doeleinden gebruiken indien zij overeenkomstig de wetgeving van beide staten voor die doeleinden mag worden gebruikt en indien de bevoegde overheid van de aangezochte staat zijn toestemming geeft.

Paragraaf 3 handelt over sommige beperkingen ten gunste van de aangezochte staat bij de uitwisseling van inlichtingen. De aangezochte staat is met name niet verplicht om inlichtingen te verstrekken die 1° afwijken van de wetgeving en de administratieve praktijk, 2° die hij volgens zijn wetgeving of in de normale gang van zijn administratieve praktijk niet zou kunnen verkrijgen voor zijn eigen doeleinden, of 3° die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen of in strijd zijn met de openbare orde.

Op grond van paragraaf 4 moet de aangezochte staat de middelen aanwenden waarover hij inzake het inwinnen van inlichtingen beschikt, zelfs als die inlichtingen enkel van nut zijn voor de andere staat. Een verdragspartij mag de beperkingen waarin paragraaf 3 voorziet, in geen geval aldus uitleggen dat zij kan weigeren inlichtingen te verstrekken omdat zij er geen binnenlands belang bij heeft. Die nieuwe paragraaf brengt voor België geen nieuwe verplichtingen mee want, zoals dat het geval is voor de meeste OESO-lidstaten, was de Belgische praktijk reeds in overeenstemming met die regels.

Paragraaf 5 maakt de uitwisseling van welbepaalde inlichtingen, meer bepaald bankgegevens, mogelijk, zelfs wanneer de belastingwetgeving of de administratieve praktijk van een overeenkomstsluitende staat niet toestaat dat bewuste inlichtingen worden ingewonnen en verstrekt. De eerste zin van die paragraaf stemt overeen met paragraaf 5 van artikel 26 van het OESO-model. De tweede zin bepaalt overigens dat, wat België betreft, de belastingadministratie, teneinde de gevraagde inlichtingen te kunnen meedelen, de bevoegdheid heeft om inlichtingen te verkrijgen en om een onderzoek in te stellen of om derden of belastingplichtigen te verhoren, en dit niettegenstaande elke andersluidende bepaling in zijn binnenlandse belastingwetgeving.

Bij de nieuwe tekst van paragraaf 5 zijn twee terminologische opmerkingen vereist. In de Nederlandstalige tekstversie is sprake van “een persoon die werkzaam is in de hoedanigheid van (...) zaakwaarnemer”, wat niet helemaal overeenstemt met de Franse verdrags tekst waarin men spreekt van “une personne agissant en tant {que} (...) fiduciaire”. De term ‘zaakwaarnemer’ moet men ruim begrijpen als beheerder of ‘trustee’. Verder in dezelfde paragraaf van de Nederlandstalige tekst moet men de woordengroep “eigendomsbelangen in een persoon” lezen als “eigendomsrechten van een persoon” (de Franse tekstversie luidt correct “droits de propriété d’une personne”).

Artikel II bepaalt dat het protocol in werking treedt op de datum van de laatste kennisgeving waarbij de verdragspartijen elkaar meedelen dat hun interne procedure is afgerond.

Voor de toepassing van de bepalingen van het protocol wordt een onderscheid gemaakt tussen bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten, andere belastingen die worden geheven van inkomsten en alle andere belastingen geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende staten.

Artikel III stelt dat het protocol een integrerend deel vormt van de overeenkomst. Het zal van kracht blijven zolang de overeenkomst dat is.

Het protocol is opgemaakt in het Nederlands en het Frans. In geval van verschil tussen de verdragsteksten, is de Franse tekst doorslaggevend. Beide taalversies worden bijgevolg voorgelegd aan de leden van het Vlaams Parlement.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Ondertekening en gemengde aard van het protocol

De ondertekening van het protocol vond plaats in Kinshasa op 16 juli 2010.

In verscheidene adviezen op vraag van de federale minister van Buitenlandse Zaken, stelde de Raad van State, afdeling Wetgeving, dat soortgelijke protocollen een gemengd karakter hebben. Volgens de Raad van State behoren tot de ‘belastingen van elke soort en benaming’ ook de belastingen die worden geheven door de gemeenschappen en de gewesten op basis van de fiscale autonomie die hen wordt verleend bij artikel 170, §2, van de Grondwet.

Tijdens zijn vergadering van 26 oktober 2010 legde de werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter vast. Zowel de federale staat als de gewesten en de gemeenschappen worden bevoegd geacht, aangezien alle belastingen die zij heffen nu of later onder het protocol vallen.

Ingevolge de beslissing van de ICBB van 9 juli 2008 worden de leden van de ICBB geacht met de in de WGV bereikte consensus in te stemmen, behoudens bezwaar binnen de dertig dagen na de notificatie van het verslag aan hen. In een brief van 20 januari 2011 deelde de voorzitter van de ICBB mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd. De ICBB heeft de consensus in de WGV dus stilzwijgend bekrachtigd en die bijgevolg uitvoerbaar gemaakt.

Aangezien de Vlaamse Regering van mening is dat het basisverdrag van 23 mei 2007 op zichzelf een gemengd verdrag naar intern recht uitmaakt, acht zij het nodig dat verdrag van 2007 met zijn protocol van 16 juli 2010 aan het Vlaams Parlement ter instemming voor te leggen. Bovendien wordt het basisverdrag door het protocol zo gewijzigd en aangevuld dat beide akten niet afzonderlijk van elkaar toepassing kunnen vinden. Daarom bevat het voorliggende voorontwerp van decreet zowel de instemming met het basisverdrag, zoals gewijzigd door het protocol, als met het protocol.

2. Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV)

De SARiV verwijst in het advies dat hij op 29 oktober 2012 uitbracht over de dubbelbelastingverdragen tussen België en respectievelijk Singapore, Japan, Korea, Rwanda en Congo (advies 2012/27) naar eerder uitgebrachte adviezen over gelijkaardige verdragen. De raad beperkt zich tot enkele aandachtspunten.

Wat het bankgeheim en fiscale regularisatie betreft, staat de SARiV stil bij twee aandachtspunten. Vooreerst wijst de raad op het feit dat de Vlaamse overheid in het debat over het sluiten van een zogenaamd ‘Rubikakkoord’ (een verdrag waarbij Zwitserland ten voordele van een verdragsstaat, in ruil voor anonimiteit, een soort van eenmalige bronheffing van 34 procent afhoudt op zwarte vermogens) afzijdig is gebleven, terwijl het erg waarschijnlijk is dat dit een impact kan hebben op de Vlaamse belastingheffingen. Om een goede inschatting te kunnen maken van wat een dergelijk akkoord voor de Vlaamse fiscaliteit zou betekenen, acht de adviesraad het wenselijk te bekijken of de wijze waarop de Vlaamse overheid zal betrokken worden bij het sluiten van dergelijke akkoorden, deel zal uitmaken van de afspraken die worden overeengekomen in het samenwerkingsakkoord met de federale overheid over de dubbelbelastingakkoorden.

Op de tweede plaats wijst de strategische adviesraad op een aantal problemen inzake de instemmingsprocedures van belastingovereenkomsten. De raad is van oordeel dat op Vlaams niveau voldoende inspanningen worden gedaan om de procedures voor de belastingovereenkomsten snel af te handelen om ons land toe te laten zijn internationale engagementen na te komen en ondernemingen de nodige rechtszekerheid te bieden. De raad onderlijnt wel het belang om dit tempo aan te houden en tevens voortgang te maken met de afspraken die met de federale overheid moeten worden gemaakt via een samenwerkingsakkoord om de akkoorden ten uitvoer te leggen.

Ten slotte betreurt de raad dat de wijze waarop dit verdrag van toepassing wordt verklaard op de deelstaten zeer vaag omschreven werd. In de formulering van de definitie van ‘inwoner’ in verdragsartikel 4 wordt enkel vermeldt: “en omvat zij eveneens die Staat en elk staatkundig onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan.”. De raad verkiest een meer duidelijke omschrijving van de bedoelde belastingen waarop het verdrag van toepassing is, met name ook die van de deelstaten en de lokale overheden.

De Vlaamse Regering neemt akte van deze opmerkingen van de SARiV en stelt vast dat de adviesraad zich akkoord verklaart met het voorontwerp van decreet. De Vlaamse Regering reageert als volgt op dit advies van de raad.

Wat het debat betreft over het sluiten van een Rubikakkoord, wijst de Vlaamse Regering er op dat er geen aanknopingspunt is met dit specifieke dubbelbelastingverdrag. De suggestie van de adviesraad is wel waardevol in het ruimere beleidskader inzake de uitwisseling van informatie inzake belastingen.

Wat de specifieke bewoordingen van het toepassingsgebied van dubbelbelastingverdragen betreft, voert de Vlaamse Regering aan dat zulke bilateraal gesloten verdragen elk een eigen dynamiek hebben. Zodoende kan het resultaat van elke bilateraal gevoerde onderhandeling verschillend zijn, wat zijn neerslag krijgt in de verdragstekst. Bijgevolg is het onvermijdelijk dat de teksten van al die bilaterale akkoorden enigszins verschillen van elkaar. Daarnaast herinnert de Regering eraan dat de onderhandelingen voor zowel de overeenkomst als het protocol door de federale overheid zijn gevoerd, zonder haar medewerking.

3. Advies van de Raad van State

De afdeling Wetgeving van de Raad van State maakte in zijn advies van 29 november 2012, met kenmerk 52.351/1, naar aanleiding van het voorontwerp van instemmingsdecreet, volgende opmerkingen.

De Raad van State wijst op het feit dat het opschrift van het ontwerp en artikel 2 niet geheel overeenstemmen.

De raad merkt op dat de nieuwe regeling inzake de uitwisseling van inlichtingen (artikel 25 van de overeenkomst, zoals gewijzigd door het protocol van 2010) algemeen is en dus niet beperkt tot de personen bedoeld in artikel 1 van het verdrag en tot de belastingen vermeld in artikel 2 van het verdrag. Aangezien het dus om een dubbel gemengd verdrag gaat, kunnen onder ‘bevoegde autoriteit’ verschillende overheden in België worden verstaan. De raad beveelt daarom aan om aan Belgische zijde te voorzien in een coördinatiemechanisme en -orgaan, zodat enerzijds, de bevoegde autoriteiten van de andere verdragspartij weten tot welke instantie zij een verzoek om inlichtingen moeten richten en, anderzijds, de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten onderling kunnen uitmaken op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een concreet verzoek. De raad stelt concreet voor om hierover een intrafederaal samenwerkingsakkoord te sluiten.

Vervolgens merkt de raad op dat het instemmingsdecreet aangevuld zou kunnen worden met normatieve bepalingen inzake administratiefrechtelijke of strafrechtelijke beteugeling en dwanguitvoering, indien wordt geweigerd mee te werken aan onderzoeksmaatregelen.

Ten slotte onderzocht de Raad van State ook artikel 4 van het voorontwerp van instemmingsdecreet. Dit artikel bepaalt dat elk protocol dat de overeenkomst met Congo formeel uitbreidt tot andere belastingen dan die geheven door de landelijke overheden en dat overeenkomstig artikel 24 van die overeenkomst wordt opgemaakt door de bevoegde overheden van de verdragsluitende partijen, volkomen uitwerking zal hebben. Dit artikel 4 stelt ook dat de Vlaamse Regering zulk ondertekend protocol binnen een termijn van negentig dagen zal meedelen aan het Vlaams Parlement. Aangezien het dubbelbelastingverdrag met Congo, zoals het is gewijzigd, geen bijzondere procedure bevat om de werkingssfeer van het dubbelbelastingverdrag zonder voorafgaandelijke parlementaire instemming te wijzigen, meent de raad dat artikel 4 van het voorontwerp van instemmingsdecreet overbodig is en ook in strijd zou zijn met artikel 167, §3, van de Grondwet. Artikel 4 van het voorontwerp van decreet dient derhalve te worden weggelaten.

De Vlaamse Regering reageert als volgt op dit advies van de Raad van State.

De inconsistentie tussen het opschrift van het ontwerp en artikel 2 werd verholpen. Hierbij werden ook de artikelen 2 en 3 van het voorontwerp van decreet samengevoegd in het ontwerp van decreet.

Voor het stroomlijnen van de intrafederale en de internationale samenwerking bij het toepassen van gemengde belastingverdragen, plegen de Vlaamse overheid, de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten sinds 2011 overleg. Dit heeft ertoe geleid dat twee ontwerpen van samenwerkingsakkoorden al in ruime mate zijn uitgewerkt, het ene samenwerkingsakkoord over het uitwisselen van fiscale inlichtingen en het andere akkoord over wederzijdse invorderingsbijstand. Het is de ambitie van de Vlaamse Regering dat beide samenwerkingsakkoorden samen met de gemengde belastingverdragen die nu al zijn ondertekend, in werking zouden treden.

Wat de suggestie van de Raad van State betreft tot aanvulling van het ontwerp van decreet over het sanctioneren van de weigering tot medewerking aan een fiscaal onderzoek, acht de Vlaamse Regering zulke aanvulling overbodig. Navraag leert dat op federaal niveau evenmin strafrechtelijke of administratiefrechtelijke sanctiebepalingen worden opgenomen in de instemmingswetten. De reden hiervoor is dat de belastingadministratie voor het verkrijgen van de nodige informatie in principe gebruik maakt van de gemene procedure die hiervoor is voorzien in het Wetboek van Inkomstenbelasting (WIB, 1992, hoofdstuk III. Onderzoek en controle, opgenomen in titel VII. Vestiging en invordering van de belastingen). Dit betekent dat bij een gebrek aan, of een gemis van medewerking de belastingadministratie de strafrechtelijke en administratieve sancties kan opleggen die zijn voorzien bij het overtreden van de wettelijke bepalingen ter zake (WIB, 1992, hoofdstuk X. Strafbepalingen, opgenomen in titel VII. Vestiging en invordering van de belastingen), alsook in het Strafwetboek (artikelen 220 tot en met 224). Dit geldt ook voor de onroerende voorheffing die door het WIB van 1992 wordt geregeld. Voor de eigenlijke gewestbelastingen, die op leegstand bijvoorbeeld, worden in het decreet ter zake enkele sanctiemodaliteiten voorzien, en voor de invorderingsaspecten die niet zijn geregeld, worden de regels van het WIB van 1992 mutatis mutandis steevast van toepassing verklaard. Voor de oneigenlijke gewestbelastingen die de Vlaamse overheid zelf al int, bijvoorbeeld de verkeersbelasting en de belasting op inverkeerstelling, opgenomen in het Wetboek van de met inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen (WIGB), worden in artikel 2 van het WIGB een aantal sanctiemodaliteiten uit het WIB 1992 van toepassing verklaard.

Om conform te zijn met artikel 167, §3, van de Grondwet, werd artikel 4 van het voorontwerp van decreet in het ontwerp van decreet weggelaten.

4. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Het dagelijks bestuur van de SERV besliste tijdens zijn vergadering van 17 oktober 2012 om geen advies uit te brengen wegens de beperkte sociaaleconomische impact voor Vlaanderen. De raad van de SERV heeft deze beslissing op 12 december 2012 bekrachtigd. De Vlaamse Regering meent dat met deze beslissing is voldaan aan de voorwaarden van het decreet van 7 mei 2004 inzake de SERV.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

**Ontwerp van decreet houdende instemming met
1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en
de Democratische Republiek Congo
tot het vermijden van dubbele belasting en
tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting
inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen,
ondertekend te Brussel op 23 mei 2007, en met
2° het protocol tot wijziging van de onder 1° vermeldde overeenkomst,
ondertekend te Kinshasa op 16 juli 2010**

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Democratische Republiek Congo tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol, ondertekend te Brussel op 23 mei 2007, zullen volkomen gevolg hebben.

Art. 3. Het protocol, ondertekend te Brussel op 16 juli 2010, tot wijziging van de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Democratische Republiek Congo tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Brussel op 23 mei 2007, zal volkomen gevolg hebben.

Art. 4. Elk protocol dat de overeenkomst, bedoeld in artikel 2, formeel uitbreidt tot andere belastingen dan die geheven door de landelijke overheden, opgemaakt door de bevoegde overheden van de overeenkomstsluitende partijen volgens artikel 24 van die overeenkomst, zal volkomen uitwerking hebben. De Vlaamse Regering zal zulk ondertekend protocol binnen een termijn van negentig dagen meedelen aan het Vlaams Parlement.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Zullen volkomen gevolg hebben:

- 1° de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Democratische Republiek Congo tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het protocol, beide ondertekend te Brussel op 23 mei 2007, zoals gewijzigd door het protocol van 16 juli 2010;
- 2° het protocol, ondertekend te Kinshasa op 16 juli 2010, tot wijziging van de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Democratische Republiek Congo tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken en het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, ondertekend te Brussel op 23 mei 2007.

Brussel, 22 maart 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS